Ի· ՏԱՐԻ 1904 — ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 15 ՄԱՐԵՐԻ 4382 — Հ·Տ· 22 ՄԱՅԻՍ 1890 — Ն·Տ· 3 ՅՈՒՆԻՍ 1890 — ՀԻՃՐ· 16 ՇԻՎՎԱԼ 1307 — ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
«ԱՐԵՒԵԼՔ»-Ի ՕՐԱԳՐԻ
Գալաթիա, Նորատունկեան-Խան

درعليه‌ده غلطه‌ده نورادونكيان خانده آروملك
غزتەسى اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ

ԲԱՂ	ԻԻԼԻՆ
Կ· Պոլսոյ Հայոց	160
» »	80
» »	40
Գաւառաց » Տարեկան	200
» » Վեցամսեայ »	100
Օտար երկիրներու տարեկան գին	56
» » վեցամսեայ »	28

Դիմաց գրենուած լրագրոյց համար նամակներու գինը 5 կոպեկ։ Անհրապարակելի գրեալներու Նամակներու գին չի տրուիր եւ չի դարձուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ· ՊՈԼԻՍ, 22 ՄԱՅԻՍ, 1890

ԱԶԳԱՅԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԿԱՆՈՆ ԲԱՐԵԿԱՐԳՈՒԹԵԱՆ ՎԻՃԱԿԱՑ ԵՒ ՎԱՆՈՐԷԻՑ

ԾՐԱԳԻՐ

ԱՄԵՆ· Տ· ԽՈՐԷՆ Ս· ՊԱՏՐԻԱՐՔԻ

Իւր գահակալութենէն ի վեր Ամեն· Տ· Խորէն Ս· Պատրիարք Հօր մուտքութեան դիմաւոր առարկայն է առաջնորդական Վիճակաց և Վանորէից հիմնական բարեկարգութիւնն։ Իւր վանական երկարժամանակեայ պաշտօնավարութիւն և փորձառութիւն, իւր եկեղեցական հիմնաւոր ուսմանց հետ միացեալ, և պատրիարքական պաշտօնին մէջ մտնէն առնուած ծանօթութեամբք բարեխառնեալ, զօրեղապէս ցոյց տուած են իրեն՝ դաւառային թեմերն ու վանքերն ազգային-եկեղեցական լաւագոյն սկզբանց, կանոնաց և աւանդութեանց համաձայն բարեկարգելու և հոգեւոր ու ազգային պահանջմանց համապատասխան վիճակի մէջ դնելու պէտքն։ Այս խնդրոյն հետեւապէս շատ ժամանակ և խնամք նուիրեց Ն· Սրբազնութիւն, մանաւանդ որ իւր Ամեն· նախորդին օրով ալ նոյն խնդիր ո՛չ նուազ զբաղեցուցած է Ազգն, և Ծանձնաժողովներու, Տեղեկագրերու և Մրագրերու ծնունդ տուած է։ Այս նախընթաց աշխատութիւններն այլէ անցունելէ ետք, Ամեն· Տ· Խորէն Ս· Պատրիարք իւր եկեղեցական և վարչական համոզմանց աւելի համապատասխան Մրագիր մը յօրինած է, որոյ ընդհանուր դիծերն յառաջագոյն ծանուցինք մասնաւոր յօդուածով մը, և զոր այժմ իւր ամբողջութեամբ մեր աչաց առջեւ ուենենալով, կը փափաքինք աւելի ընդարձակապէս ծանօթացնել մեր ընթերցողաց։ Ամեն անգամ որ քիչ յատ հոգածութեամբ կը դիտեն ազգային գործոց ընթացքն և ի մասնաւորի ամեն գաւառացիք մեծաւ յանձկանութեամբ պիտի կարդան Ամեն· Ս· Պատրիարք Հօր խորհրդակցութեանց այս ամիսի արդիւնքը Վիճակներու և Վանքերու բարեկարգութեան վրայ։ Թէեւ չգիտենք թէ Ազգ· ժողովը ի՞նչ ընդունելութիւն պիտի ընէ Պատրիարքական Մրագրին, բայց տարակոյս չկայ թէ Ամեն· Տ· Խորէն Ս· Պատրիարքի պաշտօնավարութեան ցայս վայր կրեւորագոյն պտուղը պիտի համարուի ամենայն խնամով պատրաստեալ այս աշխատութիւն, որոյ յառաջաբանը, կամ հիմնական սկզբանց բովանդակութիւնն, ստորև գրեթէ ամբողջովին գրած ենք ի վայելս հետաքրքիր ընթերցողաց։

Սահմանադրութիւնը Դ· գլխուն մէջ քանի մը յօդուածներով ծրագրած է այն ընդհանուր սկզբունքներ որոց համեմատ թեմական առաջնորդք եւ վանականք իրենց սահմանադրական պաշտօնն ու պարտականութիւնները պիտի կատարեն։ Սակայն ադանք բաւական չեն տնօրինելու այն ամեն կանոնական հարկաւոր մանրամասնութիւններ որոնք պարտին կառավարուիլ առաջնորդարանք ու մենաստանք։ Ս· Պատրիարք Հայրը դիտել կուտայ թէ «Հարկ անհրաժեշտ էր ունենալ ԿԱՆՈՆԱԳԻՐ մը, որոյ յօդուածները Սահմանադրութեան սկզբունքները լիապէս բովանդակելէ զատ՝ պարունակէին նաեւ մեր ազգային և եկեղեցական բոլոր աւանդութիւններն ու սովորութիւններն, որպէս զի թեմերն հաստատապէս բարեկարգուէին, Պատրիարքարանս ալ օրն օրին անօրինութիւններ մտածելու և գործադրելու դըժուարութիւններէն միանգամ ընդ միշտ ազատէր»։

Պատրիարքարանը քանիցս վարչական Հրահանգներ գրկած է· բայց ասնք աւելի ընտրութեան և համաձայնութեան կերպը բացատրող խրատներ են քան թեմական բարեկարգութեան համար կարեւոր եղած կարգի և կանոնի բոլոր պարագայից օրէնսգրութիւն։ Ասոնցմէ աւելի խնամ տանիլ պէտք էր, որպէս զի Սահմանադրութենէ դուրս մնացած ազգային-եկեղեցական սկզբունքներ ամբողջապէս հոգացուէին։

Պատրիարքական Մրագիրն հետեւեալ կերպիւ կ'ամփոփէ այն սկզբունքներ «որք ամբողջ չկան Սահմանադրութեան մէջ, այլ սակայն Ազգին արմատացեալ սովորութեանց և աւանդութեանց մէջ միշտ կենդանի են, և գործադրութիւն կը պահանջեն»։—

* * *

Ա։—Ապակեդրոնացման դրութիւն, սկզբունք մը որ Սահմանադրութենէն յառաջ և յետոյ միշտ ուենիմք, սկզբունք մը՝ որ կրօնական է, և հայկական Եկեղեցւոյ յատուկ հանգամանքը։

Բ։—Որպէս քահանայն մասնաւոր մի թաղի կամ գիւղի եկեղեցւոյն ժողովուրդը կ'ընտրէ, նոյնպէս եպիսկոպոսը մասնաւոր մի թեմի ժողովուրդը կ'ընտրէ։

Գ։—Ժողովուրդն այս երկու պաշտօնեայներն իւր մէջէն և իւր ծանօթ անձանց ամենէն արժանին կ'ընտրէ։

Դ։—Որպէս քահանայն ցկեանս քահանայ է եկեղեցւոյն՝ յորոյ վերայ ձեռնադրեալ է, եպիսկոպոսը ցկեանս եպիսկոպոս է թեմին՝ յորոյ վերայ ձեռնադրեալ է։

Ե։—Եպիսկոպոս ընդհանրական գլուխ է բոլոր եկեղեցականաց՝ որ իւր թեմին մէջ կան՝ թէ ի քաղաքս լինին պաշտօնով թէ ի մենաստանս բնակին կրթութեան և ծերութեան համար։

Զ։—Եպիսկոպոսութիւնը վարձատրութեան համար չի տրուիր, այլ ժողովրդեան մը վրայ և պէտք ըլլալուն համար կը տրուի։

Է։ Եպիսկոպոսաց արժանիքն հաւասար է։ Արժանեաց պատիւ տալու տեսակէտով տեղափոխութիւն ի միոյ վիճակէ յայլ՝ զեղծումն է։ Ազգին գերագոյն պէտքն է՝ որ այս կամ այն մասնաւոր թեմին եպիսկոպոսը կը հրաւիրէ յառաւել մեծ ծառայութիւն։

Ը։—Թեմական եպիսկոպոսներն կրօնաւոր վարդապետներէ կ'առնուին և կը ձեռնադրուին։ Սոցա բարոյականն է խուսել միշտ զէպ ի սուրբ առանձնակեցութիւն, ժողովրդեան աննահանջելի փափաքն է նոցա օրբակեաց և գիտնական շնորհքն և Աստուածգիտութենէն լուսաւորուելու համար ի քաղաքս հրաւիրել։

Թ։—Վանքերը թեմական ժողովրդեան բարեպաշտութեան եւ ազգային սուրբ յիշատակաց վրայ ունեցած աւանդական սիրոյն մեծ յիշատակներն են եւ հոգեւոր վառարանը։ Բարեպաշտութիւնն է հիմնած վանքերն, եւ նոյն բարեպաշտութեամբ կը պահպանուին։ Վիճակ եւ վանք մէկ ամբողջի մասեր են։

Ժ։—Ոչ առանց եկեղեցւոյ քահանայ, ոչ առանց վանքի աբեղայ կամ վարդապետ, ոչ առանց վիճակի եպիսկոպոս եւ առանց թեմի վանք։

ԺԱ։—Թեմական եպիսկոպոսաց ծագումը վանքէ կ'սկսի, կատարածներն ալ վանքի մէջ է։

* * *

Ահաւասիկ ասոնք են մեր ազգային եւ եկեղեցական անխախտելի սկզբունքներն։ Օրէնքներն այս սկզբունքները պահպանելու համար պէտք է շինուին։

Սահմանադրութեան մէջ առաջնորդն ըստ ամենայնի նմանցուած է Պատրիարքի, (տես Յօդ· 97)· սակայն այս նմանութիւնն աւելի ընտրուելու եղանակին կողմնէ է· քան թոյլ հանգամանքներով ի միասին։ Առաջնորդին բոլոր հանգամանքը լրանալու համար եպիսկոպոսացման պարագայներն ալ պէտք է նկատողութեան առնուին։ Պատրիարքին համար Սահմանադրութիւնը կը ցուցնէ՝ թէ յոլոյ կամ ուստի՞ պիտի ընտրուի (տես Սահմ· Յօդ· 1)։ Բայց առաջնորդն յոլոյ պիտի ընտրուի ցոյց տրուած չէ· պէտք է այս պակասը լրանայ։

Թէպէտ եւ Սահմանադրութեան մէջ յօդուած չունինք՝ թէ վանքերը վիճակներէն բաժանեալ են, սակայն գաւառի երեսփոխանական ժողովոյն ընտրական իրաւունքն եւ վանականաց իրենց վանահայրն ընտրելու իրաւունքը մէկ անձի վրայ չմիաբանելուն պէս՝ բաժանումն ինքնին կը հետեւի։ Միւս կողմանէ Սահմանադրութիւնը կ'ենթադրէ՝ թէ առաջնորդք միանգամայն վանահայր կրնան ըլլալ, վանահարք ալ առաջնորդ կրնան ըլլալ։ Այս յօդուածներուն երկուքի իմաստը թէ՝ վանքերուն բաժանման ինքնակար հետեւանքն յառաջ բերաւ եւ թէ՝ առաջնորդաց եւ վանահարց մէկ կէտի վրայ գէմ առ գէմ գտնուելու եւ հոգեւորական դասախուսքը բաժանելու տարի տուաւ։ Ասոր հետեւանքն եղաւ՝ որ վանքերէ դուրս ինկան վանականք, ժողովրդը վազեմի բարեպաշտութեամբ չնայեցաւ այլեւս վանքերուն վրայ, խանգարեցաւ վանքերու տնտեսական, կրօնական եւ կրթական վիճակ, եւ նուազեցաւ ժողովրդեան ստուգաժպշտութեան հոգին։ Պէտք էր այս անկարգութիւնը բառնալու համար կէտ մը գտնել համաձայնութեան՝ յորում գաւառի երեսփոխանական ժողովոյն եւ վանականներուն ընտրական իրաւունքներն գոհացուին։ Ապակեդրոնացման սկզբունքին, որ սահմանադրական է եւ ասկէց յառաջ ազգային ալ է, կատարելագործ հաւատարիմ մնալու համար՝ վանքերը թեմական եպիսկոպոսի իրաւասութեան եւ վերատեսչութեան ներքեւ պէտք է լինին։ Զի ապակեդրոնացումն չէ՝ ամբողջի մը հարկաւոր անանջատելի մասերն իրարմէ բաժանել, այլ քակել է, որ ինչ ամբողջ մը կացուցանող մասեր են՝ պէտք է համարէն բովանդակին ի միութեան։ Ընդ ընդարձակին եկեղեցական վարչութեան, մէկ թեմի մէջ մէկէ աւելի եպիսկոպոս չկրնար լինիլ, նոյն եւ մի թեմական եպիսկոպոսի իշխանութեան ներքեւ են ամեն դաս կրօնական հաստատութիւնք։ Վանքերը կամ վանականներն ապակեդրոնացնել հաւասար է թեմի մը եկեղեցին եւ անոնց քահանայներն եպիսկոպոսի իշխանութենէն ըմբոստ հանելու։ Վանքերն եւ վանականները ժողովրդեան մէջ եւ ժողովրդեան համար են։ Առաջնորդութիւն եւ վանահայրութիւն, կամ որ նոյն է վարդապետութիւն եւ վանականութիւն իրարմէ բաժանելով է որ առաջնորդ եպիսկոպոսներ տեսակ մը աշխարհական պաշտօնեայներ կը հմարեն զիրենք, ժողովուրդն ալ սկսեր է իւր առաջնորդէն աւելի աշխարհական օգուտ սպասել քան հոգեւոր։ Մինչդեռ մեր ժողովուրդն ի սկզբանէ անտի սովորած էր իւր եպիսկոպոսը գլուխ տեսնել ինչպէս քահանայից նոյնպէս եւ իւր վանքի կրօնաւորաց, եւ աւելի վանքերը նկատել բուն աթոռ թեմական եպիսկոպոսի քան գաւառագլուխ քաղաքը։

Արդի այս կացութեան մէջ եպիսկոպոսներն յաստուածային իրաւանց իրենց վրայ կեդրոնացեալ հոգեւոր մեծ հեղինակութենէ զրկուելով՝ վանքերէ իսկ արտաքսեալ վիճակ մ'ունեցած են, որոց սակայն ծագումն եւ կատարած վանքի մէջ է։ Այժմու այս ձեւը եպիսկոպոսութիւնը աշխարհականացնելու կը տանի զմեզ՝ որ սակայն անկարելի է, վտանգաւոր է, եւ այժմէն անսպառ դայթակղութեանց դռներ բացուած ըլլալուն նշաններն են՝ որ թեմերուն մէջ եպիսկոպոսներ չկան, եպիսկոպոսներն իրենց ապրուստին եւ ազգային հոգեւոր պաշտօնեայ են, թեմերն ընդարձակելու խորհուրդներ կ'ըլլան, եպիսկոպոսք վիճակ վիճակ փոխուելու ջանքեր կ'ընեն, վանքերն անիշխանութեան մէջ հետզհետէ կը փճանան, եպիսկոպոսի իշխանութիւնը կրօնաւոր վարդապետի վրայ տկարացեր է, քահանայից և ժողովրդեան վրայ իսկ տկարանալ սկսեր է, եպիսկոպոսք և վարդապետք փոխանակ կրօնաւորական և վանական կենաց պայմաններու մէջ իրենց մխիթարութիւն փնտռելու՝ ուրիշ արատաւոր կեանքի պայմաններով ապրելու վիճակ մ'առած են, են, են։

Դառնալ պէտք է նախկին բարեկարգութեան պայմաններուն։ Ներկայ Կանոնագիրն այս նպատակաւ պատրաստուած է։

* * *

Թէպէտեւ ասկէց յառաջ թեմական վերակազմութեան ծրագիր մը յօրինուած է, եւ քանի մը յանձնաժողովներէ և խառն ժողովներէ անցած, սակայն կատարեալ գործ մը չէ· չկան մէջը այն ամեն մանրամասնութիւնք որ այս կանոնագրիս մէջ նշանակուած են։ Ասկէց զատ, այն ծրագրին մէջ գլխաւոր երկու տրամադրութիւնք կան՝ որք Սահմանադրութեան կը հակառակին, եւ ազգային սովորութեան ալ չեն յարմարիր, յորոց մէկն է բնական իրաւունքը ժողովուրդէն առնել կեդրոնի սեպհական ընել, միւսն ալ՝ թեմական եպիսկոպոսութիւնը դասաւորութեան մը վերածելով ոմանք եպիսկոպոսարան եւ ոմանք արքեպիսկոպոսարան ընել։ Ասոնց երկուքն ալ դժուար է ընդունիլ։ Թէ ի՞նչպէս՝ բացատրեմ։

Ժողովուրդը ընտրական իրաւունքէ զրկել Սահմանադրութեան բացէ ի բաց հակառակ է· ընդունել տալ անկարելի բան է· վերադարձեալ ազգային օրինագրքի մը տրամադրութիւն եւ ազգային սովորութիւնս միշտ պիտի ներհակի այս նորութեան։ Թէպէտեւ թեմերը գաւառութեան մը բաժնել եկեղեցւոյ սովորութենէն է, սակայն ոչ ոք կը հակառակի, սակայն անկարելի է այժմու վիճակի մէջ։ Որովհետեւ թեմ մը արքեպիսկոպոսարան ըլլալու համար քաղաքական տեղագիրն և հաւատացելոց բազմութիւն պէտք է իրարու համաձայնին, տեղ մը անկախ կուսակալութիւն է՝ սակայն հոն ժողովուրդը քիչ է, ուրիշ տեղ մը կախեալ կառավարչութիւն կամ սակ տեղապահութիւն է, սակայն ժողովրդեան թիւն սուղ է։ ուրեմն խնդիր է թէ՝ ո՞ր հանգամանքին կարեւորութիւն տալով թեմ մը արքեպիսկոպոսարան և ուրիշ թեմ մը եպիսկոպոսարան անուանելու եմք։ Ուստի, Պատրիարքարանն տեղագրական բաժանումն եւ ժողովրդեան սուղութիւն նկատողութեան առնելով՝ ո՛ր տեղ որ երկու պայմաններն միացած տեսնէ՝ այն թեմերն հետզհետէ արքեպիսկոպոսարան կ'անուանէ, եւ եպիսկոպոսներն ալ արքեպիսկոպոս տիտղոսով կը ճանչնայ։ Ասիկայ Պատրիարքարանի վերապահեալ անօրինութիւն պէտք է մնայ, եւ ոչ թէ այժմէն թեմերուն այսպիսի տարհան բաշխուելու է։

Նախորդ ծրագրի մէջ վիճակաց չատ մանր բաշխումը ջնջուելով քանի մը թեմեր միացուցած էին։ Շատ կարեւոր էր այս միացումը, որովհետեւ թեմեր կան որոց բազմութիւնը 800 տուն բնակիչ ունի, ինչպէս Բարերդ· սա ինչո՞ւ չմիանայ Երզնկայի հետ՝ որոյ բնակչաց թիւը 2000 տուն չանցնիր։ Տեղեաց հեռաւորութիւնները երեւան բերած են այս տարաբաժին թեմերն։ Ասկէց չատ հին տարիներ յառաջ Պատրիարքարանը մեծ վիճակներուն առաջնորդ եպիսկոպոս կը դնէր իսկ ցան եւ ցիր մանր թեմերն ալ՝ զորս իւր կոնդակին մէջ էջէրէնդ կանուանէր, կը յանձնէր կա՛մ մերձաւոր թեմական եպիսկոպոսին առանձին խնամոց եւ կամ իւր կողմանէ կարգեալ մասնաւոր փոխանորդի մը։ սա կամ պարզ վարդապետ կը լինէր, կա՛մ հիւրութեամբ իւր մտոն եկած անպաշտօն մի եպիսկոպոս՝ էջմիածնի, Ասոյ եւ Ագթամարայ միաբաններէն։ Երբեմն փոխանորդով կառավարուող թեմեր կամ հեռագնեալ բազմանալով նշանաւոր թեմի մեծ առին եւ ինքնանք իրենց առաջնորդ ընտրեցին, եւ կամ եթէ ոմանք շրջմնցան, այլ վիճակաց օրինակին հետեւելով սկսան ոսքա եւս իրենց հովիւն ընտրել։ Այս կերպով բազմացան թեմերն։

Այսօր բան մը չեմք կրնար ընել· պէտք է այս թեմերն թողուլ իրենց ինքնուրոյնութեան մէջ եւ սպասել ժամանակի՝ յորում ճանապարհաց հարթութեամբ եւ երկաթուղոյ ծաւալմամբ վիճակներն իրարու մերձենալով փոքրերու միացումը դիւրանայ։ Սակայն պատշաճ է՝ որ այս փոքր թեմեր եթէ կարելի է՝ առանց եպիսկոպոսի պարզապէս պատրիարքական փոխանորդներով կառավարուին առ այժմ։

* * *

Ներկայ Կանոնագրիս վրայ աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններ կանոնաց բացատրութեան մէջ պիտի տեսնուի, զորս յատուկ ծանօթութիւններով պարզած ենք։ Նկատելի է նաեւ Կանոնագրիս մէջ, թեմական քահանայից հաստատութեան համար նշանակած կարգադրութիւնքն։ Եկեղեցականաց ապրուստի խնդիրը կանոնով մը կարգադրելն հարկաւոր է· զի այժմու այս անկանոն վիճակը պատճառ տուած է քահանայութեան հետզհետէ անկման։ Մեր ցուցած եղանակը կրնայ բարեփոխուիլ, սակայն կանոն մ'ունենալիս պէտք է, որպէս զի քահանայք ապահովեալ այժմու անանախանձելի վիճակէն, և ժողովուրդն ալ գիտնայ թէ՝ քահանայն պատուաւոր կերպիւ ապրեցնելն իւր պարտքն է։

Վերջապէս, թեմական բարեկարգութիւնը կանոն մը կը խնդրէ· եթէ մեր տեսութենէն վրիպած դեռ եւս յօդուածներ կան՝ որ այս Կանոնագրի մէջ մտածուած չեն, երեսփոխանական ժողովոյ խորհրդակցութեան կը յանձնենք, եւ կը փափաքիմք որ որ յառաջ քննութիւնն ընէ, եւ գործադրութիւնն սրոշէ։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԴՈՒՐԵՐ

Հեռագիրը ծանոյց Փարիզի պատժական դատարանին վճիռը Մեսագայ Ընկերութեան և Փոնթիուսի Դրամատան մեծահամբաւ գատին մէջ։ Վճռագիրն 50 էջէ բաղկացեալ յոյժ մանրակրկիտ և ջախջախիչ պաշտօնագիր մը, յորում դատարանը կը հաստատէ նախ և յառաջ թէ Պ· Սբբրեֆման և Պ· Էմիլ Լավէսիէռ, մեծագոյն մեծ գործարանապետներ, սեղանաւորութեան ձեռնարկած են, պղինձի վրայ շահագիտական գործողութիւններ կատարելու համար։ Պատժական Օրէնքին նախատեսած գաղնակցութեան յանցանքը գործած են, բազմաթիւ հանքային Ընկերութեանց հետ սակարկութիւններ ընելով, որք բացայայտ ցոյց կուտան թէ տրամադրելի պղինձը գրաւել մտադրած էին։ Ասոր վրայ, պղինձի գիներ սատիճանապէս բարձրացուցած են սոսկ շահագիտութեամբ, հակառակելով այն հանրօգուտ օրինաց որք կ'արգիլեն ուրացնել այնպիսի ապրանքներ որք անհրաժեշտապէս պէտք են ամենօրեայ գործածութեան։ Օտար Ընկերութեանց հետ դաշնագիր կնքուած լինելը կարեւորութիւն չունի, քանի որ Մեսագայ Ընկերութեան կեդրոնավայրն ի Փարիզ էր, և ձեռնարկեալ շահագիտութեան կեդրոնն ալ ի Ֆրանսա էր բացայայտ կերպիւ։ Դատարանը կը նկատէ նաեւ թէ Պատժական Օրէնքին 419դ յօդուածն, որ ապրանաց գրաւման նպատակաւ դաշնակցութեան յանցանքը կը նախատեսէ, ջնջուած չէ բնաւ, այլ անընդհատ կերպիւ ի գործ դրուած է պատժական դատարանաց կողմէ։ Մեսագայ Ընկերութեան անկումն ամբաստանելոց յանցապարտ գործառնութեանց հետեւանք է, քանի որ արհեստագործք ու գործարանք նախամեծար գտնուած են սահմանափակել իրենց պէտքերը քան աւելիչ գներով պղինձ գնել։ Այսպէս Մեսագայ Ընկերութիւնն հարկադրուած է պահել իւր հրապարակէն գրուած պղինձն, և չկրնալով ծախել իւր մթեցած ահագին քանակութեամբ պղինձն, անկումն ու խորտակումն անխուսափելի եղած է։

Վճռագիրը կը յայտարարէ նաեւ թէ Պ· Սբբրեֆման և Պ· Էմիլ Լավէսիէռ Մեսագայ Ընկերութեան բաժնետարց բաշխած են կեղծ շահաբաժիններ՝ իրենց հաշուեկշիռներուն վրայ իբրեւ վաճառեալ ցոյց տալով պղինձներ, որոց վաճառումն ալ նշանակեալ գներն ալ թուղթի վրայ միայն գոյութիւն ունէին։

Իսկ Պ· Փուպէռի մասին դատարանը կը ճանչէ թէ այս մարդ եւս ինքն անդամակցած լինելով Ընկերութեան՝ մասնակից չէ եղած կեղծ հաշուեկշիռներու շինութեան, կամ պղինձի գրաւման, և միայն ջանադիր դատուած է գործը փրկել՝ անգլիական տուներու հետ բանակցութեան մտնելով, որպէս զի ստանձնեն Պ· Սբբրեֆմանի կնքած պայմանագրութիւնները պղինձի հանքագործ Ընկերութեանց հետ։ Ուստի, Պ· Փուպէռի անպարտութիւնն ակներեւ է։

Դալով Պ· Հէնրի (Հայր), նախկին տեսնողապետ Վարչական Խորհրդոյ Փոնթիուսի, դատարանը հ'ըսէ թէ պէտք եղած հսկողութիւնն ի գործ չէ դրած· թէ իւր պարտքն էր կասեցնել Փոնթիուսի տնօրէն Պ· Տանֆլա-Թոշոյի ձեռնարկած ապտապի գործողութիւնները Պ· Սբբրեֆմանի և Մեսագայ Ընկերութեան հետ, և թէ մանաւանդ պարտէր սթափիլ իւր թմբութենէն՝ ի լուր հրաժարման Պ· Սիկֆրիտի, իւր պաշտօնակից Փոնթիուսի Վարչական Խորհրդոյն մէջ։

Դատարանը կը նկատէ նաեւ թէ Պ· Հէնրի, համաձայնութեամբ Պ· Լավէսիէռի հետ, որ երկուց Ընկերութեանց միանգամայն անդամ էր, կեղծ շահաբաժիններ բաշխած է Փոնթիուսի բաժնետերաց, անոնց չիմացնելով թէ ա՛րդիւնի մեծամեծ փոխատութիւնք եղած են Մեսագայ Ընկերութեան։

Վճռագիրը կը յարէ թէ Փոնթիուսի Դրամատունը, մինչեւ իսկ եթէ տեղի չունենար Պ· Տանֆլա-Թոշոյի ինքնասպանութիւնը, դատապարտեալ էր խորտակման, իւր ցիմնական գործողութեանց բերմամբ, որք բացարձակ հակառակ էին Դրամատան կանոնագրոյն։

Պատասխանատուութիւններն այսպէս սահմանելէն ետք, պատիժները տնօրինելով, դատարանը կ'ըսէ թէ պէտք է ի հաշիւ առնուլ դրամական զոհողութիւնները զորս ամբաստանեալք յանձն առած են՝ իրենց քաղաքէն զոհացում տալով իրենց յանցապարտ ձեռնարկութեանց զոհերուն, և թէ նաեւ ի նկատ պէտք է առնուլ ամբաստանելոց անազարտ անցեալի տեր մարդիկ լինելն։

Այս նկատումներով, Պ· Փուպէռ անպարտ կ'արձակուի· Պ· Սբբրեֆման կը դատապարտուի վեցամեայ բանտարկութեան և 10,000 ֆր· ի տուգանաց· Պ· Էմիլ Լավէսիէռ եռամեայ բանտարկութեան և 3,000 ֆր· տուգանքի, և Պ· Հէնրի (Հայր) միայն 3,000 ֆր· տուգանքի։ Բաց ատի, այն բաժնետերաց որք իրրեւ անձնական դատախազ միջամտած են՝ դրամական հատուցում պիտի ընդունին, իրենց մնասուց հաշիւը ապէն եւ ապ։ Իսկ Պ· Հէնրի և Պ· Լավէսիէռի որդիք, նաեւ Պ· Արպէլ և Պ· Լրբիւլ, զորս անձնական դատախազք ի դատարան քաշած էին իրրեւ խարդախ մարդիկ, անպարտ արձակեցան։ Մէկ ժամ տեւեց վճռագրին ընթերցումն։ Ամբաստանեալք ներկայ չէին ընթերցման, և ծանուցին թէ վերաքննութիւն պիտի պահանջեն։ Բայց չի կարծուիր որ Վերաքննիչ Ատեանը բեկանէ այս վճիռ, քանի որ մէջ բերուած իրողութիւնք անժխտելի բաներ են։

ՊԱՏԻԱՆԵԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐ

Մանուշինք անցեալ օր թէ Մեծ Սեղանն ներս լրագրին անօրէն Պ· Բաչանքիի յուզարկաւորութիւնն ի Պելկրատ հանդիսաւորեան ցոյցի մը առիթ տուած է, և թէ Աւստրիոյ դեսպանը դիմողութիւններ ըրած է Պելկրատի կառավարութեան։ Վիեննայի լրագիրք չատ կը գրեն այս գէպքի վրայ, որ Սերպիոյ և Աւստրիոյ միջեւ յարաբերութեանց պատութիւնն ակներեւ կը ցուցնէ։ Հանդուցեալ Քաչանքի հարաւային Հունգարիոյ սերպական գաւառին մէջ ծնած էր, և 1848ին իւր սերպ և խրուսթ ազգակցաց հետ մասնակցեցաւ Մաճառաց դէմ մղեալ կատաղի ճակատամարտներուն։ որովհետեւ Մաճառք իրենց այս հպատակներն հալածելով՝ ստելի եղած էին անոնց։ Այն պատերազմէն ետք Քաչանքի Սերպիա ապաստանեցաւ, և հոն անուն հանեց իբրեւ գրագէտ, հրապարակագիր և բանաստեղծ։ Վերջերս «Սերպ Տէրուէնտ» տիտղոսը կը տրուէր իրեն։ Ջէնտարիա-Հունգարիա Սերպերուն ազգային թշնամին կը նկատէր, և իւր քաղաքական խոսքն էր կազմութիւն սերպական մեծ Տէրութեան մը, յորում բովանդակին Աւստրիոյ կառավարած ամեն սերպ երկիրք։ Պ· Քաչանքիի գերեզմանին վրայ Պ· Սիմիչ բանախօսելով, յիշեց Այաւոց պատերազմը Մաճառաց դէմ, և քիչ քիչ տաքնալով, կծու խօսքեր ըսաւ Աւստրիոյ-Հունգարիոյ կառավարութեան դէմ։ Ցուզարկաւորութեան, որ կառավարական ծախիւք կը կատարուէր արդէն, ներկայ էին սերպ նախարարք, ընդ որս կը թիական նոր նախարար Պ· Կուժա, որ ինքն եւս ժամանակաւ Աւստրիոյ հպատակ էր։ Պ· Սիմիչէ ետք խօսք առնողներ նոյն մտօք խօսեցան։ Պատուն Թէօմիչ, Պելկրատի աւտրեան դեսպանը, դործը տեղեկագրելով ի Վիեննա, զրկուած հրահանգաց համեմատ կծու դիտողութիւններ ըրաւ նախարարապետ Պ· Կրուիչի, որ ցաւ յայտնեց եղած բաներուն համար, և միանգամայն յարեց թէ դէպքին մասնակից գտնուողներն արդէն աւտրեան նախկին հպատակներ են ամենքն ալ, սերպ կառավարութիւնն ի՞նչ ընէ։ Ըստ վերջին լրոց, Պատուն Թէօմիչ եւս կանչուեր է։ Դեսպանի պաշտօնանկութիւն է այս, թէ դեսպանական յարաբերութեանց խզում, անուշա կ'իմանանք ընդհանուր։

ՄԱՐՈՔ ԵՒ ՊԵԼՃԻԱ

Անցեալները ծանուցուեցաւ թէ Մարոքի Կայսրը տասն ընտիր արաբ նժոյգներ նուէր զրկած է Պելճիոյ Թագաւորին։ Զիերը Պրուսէլ հասան, բայց Լէոփոլտ Թագաւոր, որ լաւ ճանչոյ է ձիերու, չհաճեցաւ, և քննութիւն կատարուելով, երեւան եկաւ թէ Մարոքի Կայսեր զրկած թանկագին արաբ ձիերն իւր մարոքցի պաշտօնեայք ծախած և անոնց տեղ հասարակ ձիեր բերած են, կարծելով այս կերպիւ խաբել Պելճիոյ Թագաւորն, և կարիկ գումար մը գրպանած են այս գողութեամբ։

Ի ՓԱՐԻԶ

Միայն Ամերիկացիք չեն որ հարիւր հազարաւոր ֆրանքներ կուտան ընտիր պատկերներու համար։ Ի Փարիզ, Ֆրանսայի մը, Պ· Շոշան, նախկին տնօրէն Լուվրի մեծ վաճառատանց, 850.000 ֆր·ի գնեց Պ· Մէսոնիէի մէկ պատկերը, 1864ին յօրինուած, 49 սանթիմէթր բարձրութեամբ և 75 սանթ· երկայնութեամբ, որ կը ներկայացնէ գիոնտփրթի, իւր զօրապետներն և բանակին մէկ մասը՝ պատերազմ մը եղած, վճռաեալ դէմքերով, 1814ին։ Առաջին անգամն է որ պատկերհան մը ի կենդանութեան այսչափ սուղ գնուած կը տեսնէ իւր մէկ գործը։

Նոյն Պ· Շոշան 5.000 ֆր· նուիրեց Պ· Ժիւլ Սիմոնի յանձնուած «Մանկապաշտպան Ընկերութեան»։

—Անգլիացի Տքթ· Փրիթլի, իւր կին, Սբր Ֆրեսերիք Փոլլոք և իւր կին Լանտոնէ Փարիզ դացին, և առ Պ· Փասթէոր մատուցին ոսկեայ մէդալ մը որ կը պարունակէ շնորհակալագիր և երախտագիտութեան բազմաթիւ արտայայտութիւններ անգլիական ընկերութեան կողմէ։ Ատորագրած են Անգլիոյ ամենէն նշանաւոր գիտնականք, գրագէտ և գեղարուեստագէտ, ի մէջ այլոց Կալլէսի իշխանն և իշխանուհին, և Բէնտրիֆի դուքսն, ընդհանուր ապարանական անգլիական բանակին։

ՌՈՒՄԱՆԻԱ

Մանկամարդ Ռումանուհի մը, Օր· Գիլպիսքօ, այս օրերս Փարիզի Իրաւագիտական Համալսարանին մէջ իւր ընթացաւարտի ճառը պիտի արտասանէ՝ իրրեւ վարդապետ Իրաւագիտութեան վկայագիրն ընդունելու համար։ Ճառին նիւթն է «Ամուսնացեալ կնոջ և այրի կնոջ վիճակն ըստ Քաղաքային Օրինաց և Նապոլէոնեան Օրինագրոց»։ Այս աւանդիս գիտել կը տրուի թէ Ռումանուհիք հազուագիւտ չեն Փարիզի բարձրագոյն վարժարանաց մէջ, և յաւելգիմութեան մեծ ընդունակութիւն կը ցուցնեն։

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՕՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԵՎ ՄԷՐՔԸՆԹԱՑԻ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 6,515,542
ՀԱՍՈՒՑԻՒ 1888 ՏԱՐԻՈՅ 2,085,347

ՆՕՐԹՀՐԸՆ ԷՇՈՒՐԸ ԵՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 3,581,000
ՀԱՍՈՒՑԻՒ 1888 ՏԱՐԻՈՅ 967,900

Ընկերութիւնս գործելով ներքոյ Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէնաբարգի վստահաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն շատաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած գրաւական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար ցիրենք ներկայացնել. նաև իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ ցարդ տուած գումարն 17,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼԻՒԽ Անգլ. Ոսկի, 500,000 — ՄԱՐԻԹԱՅՄ — ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 102,345

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամագրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Գումհասիոն խանի անկիւնն երկաթէ կամրջին վրայ նայող սենեակն, առ ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեանց

Կը ծախուի. իկ Գալաթիա Տ. Գրիգորեան եղբարց քով, Էմին Էֆենտի թիւ 77, Տ. Գասապեան Պանչէ Գալաթիա թիւ 13, Տ. Ժ. Վանտիցիանոս և բնակ. Սուլթան Համամ թիւ 14, ի Բերա Տ. Թէսսորիէն, Մեծ փողոց թիւ 244, Տ. Տիւսար Գեղագիտական դեղարան, Մեծ փողոց թիւ 412, Տէլա-Սուսա դեղարանը Մեծ փողոց թիւ 169, և Ղալաթիա Տ. Ա. Թիթօս, Մեծ փողոց թիւ 18, Տ. Տէլաթոլա ժաք, դեղավաճառ Եիւքսէք Գալաթիայի թիւ 68 և դեղագործական մթերանոց։

EMULSION SCOTT

(ՍԿՕՏԻ ՕՇԱԼԸԼԷԿ)

ՄԱՐԻՒ ՁԿԱՆ ՀԱՄԱՐ ԻՍԿՍՏ ԻՒՂ

ԻՆՔՆՈՒՐԵ ՈՐ ՉԱՎԻ Ի ՈՐԱՅԻՆ

Պատրաստեալ Հեռամբ ՍԿՕՏԻ և ՊՈՒՆԻՆ, Ի Նիւ-Եորք։

Կամին չափ անարժեքագոյն է

Մարիւ ձկան համար իւղի բոլոր յատկութիւններէն զատ, իրոֆոսֆիդներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոլերը
Կը բուժէ հազը, ցրտաւութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ձաղաւութիւնը

Թմբկիներուն ընդունուած է. անարժ համարուած կամ ունի, դիւրամարսելի ամենէն փափուկ ստամոքսներէ կը ստանի զայն.

Կը վաճառուի դեղատոմարի դեղագործաց և դեղագործաց քով։

Գործակալատոմարը ի Գ. Գալաթիա. ՀԱՐՄԻՐ ԵՒ ՀԻՐՉԷԼ 84

Ընդհանուր մթերանոցն է ԲՐԻՏԱՆԱԿԱՆ ԴԵՂԱՐԱՆ ԺՈՂՈՎԻ ԲԱՆՋԱՐԻՆ, Մեծ փողոց Բերայի, և ԴԵՂԱՐԱՆ Ա. ՄԵՐՀԱՄԻԹՃԵԱՆ, Գալաթիա, Պանչէ-Գարու, 18 84

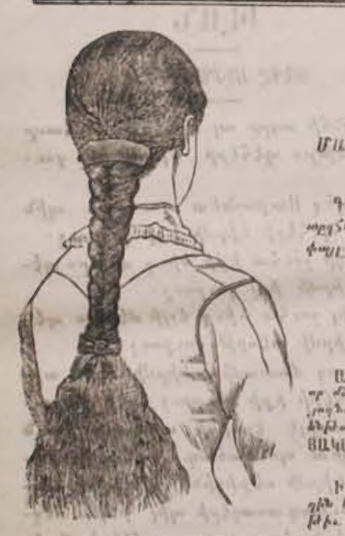

ROYAL VICTORIA

ՄԱԶԵՐՈՒ ՎԻԿԱՆՈՐԻԱԳԻՔ

ԱՆՎԱՐԵԼԻ ԴԱՐՄԱՆ

ՄԱԶԵՐՈՒՆ, ՄՕՐՈՒԹԻՆ ԵՒ ՊԵՏԻՆ ՏԱԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ԻՐԵՆՑ ՈՅԺ ԵՒ ՆԱԽՆԱԿԱՆ ԳՈՅՆԸ

Գործածութիւնը դիւրին. Կարգիկ մազերուն թափիլը. Հեռացնէ բոլոր ապականաւոր արիւնը յաւալ կը տիրե. Ուտման և փալլուն դէմ կուսալ մազերուն. Գործածութիւնը բազմաթոյ չէ

ՆԵՐԿ 2½ 2½ ԱՇՍ

Փափաքելոյ ազդեցութիւնը բնդհանրապէս յաւալ կուգայ 10—15 օր յետոյ

Այն անձինք որոնք ինքը հիւանդութիւնէն եկած են, անոնք որ մեռնողներու թիւրիմացութիւն ունին, կամայիր որ կամ առած էն և մեծ յոգնութիւնս ներքոյ բոլոր մազերի իրենց մազերը կորսնցնելու ներքոյակ են. այս պարագայիս մէջ մանաւանդ ՄԱԶԵՐՈՒՆ ԱՊԳԱՑԱԿԱՆ ՎԻԿԱՆՈՐԻԱԳԻՔ կոչուած է։

ՄԵԾ ԴԱՍԱՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՊԱՏՈՒՍԱԿՆԵԼՈՒ

Ի Թուրքիա մեծապատիւ վաճառման համար միակ կեդրոնատեղին է ԷՍՄԱՆՆՏ ԳԱՌՆԻԿԱՆ. Մթերանոց անգլիական Պ. Գալաթա թիւ 95 և 97, Գալաթիա։ 68

Օ ԲՐՕԿՐԷ

ԱՌԱՋԻՆ ԳԻՇԵՐԱՅԻՆ դրանց, պատուհաններու փեղկերու, կաղնիէ քառակուսի տախտակամածներու, էնտրէներու եւ այլ ատաղձագործական շինուածներու

ԳՈՐԾԱՐԱՆԱՏԷՐ

ՌՈՒԲԼԷՆ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ

ՊԷՅՈՒԹԱԹ, ԱՌԱՋԻՆԷՆ ՓՈՂՈՑ, ԹԻՒ 21, 22, 23

Այս գործարանի մէջ կը պատրաստուին կանգուն ու կարծր չոր փայտերէ ամեն տեսակ շինութիւններ թէ՛ փոքր և թէ մեծ քանակութեամբ։ Նոյնպէս զօրանոցներու, հիւանդանոցներու, վարժարանաց և խանութներու ներքին ու արտաքին առաստաղաց ամեն տեսակ զարդարանքներն, ինչպէս նաեւ մեքենայով կատարուելիք ամեն տեսակ առաստաղաց գործեր։ Դաստառներէ եղած յանձնարարութիւնք եւս կընդունուին։

Այս գործարան կը պատրաստուի նաեւ սատափէ, պուչէ և քանդակեալ զարդու կարասիներ, չորսուն ըստ ոճերու, բարամարուր մեծ սանդուղներ և մեծ փոզոյի գաներ։

Սոյն գործարանը դիմացը մեծապէս գոհ պիտի բլլան, որովհետեւ յիշեալ գործարանը մեքենայներու շնորհիւ մեծ դիւրութիւններ ունի։

ԱՐԱՓ, ԱԺԱՆ, ԽՆԱՄՈՂ ԳՈՐԾ 349

ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆ—ՈՅԺ—ԿԱՄՈՒՆ

ՅՈՍՖՈՒՆ ՏՈՒԹՈՒՐ ԼԱԼԱՐԻ—Վերջին լաւն և հին ազգ ամուսնի մէջ ապացուցուած է թէ այս դեղը ՅՈՍՖՈՐԱԿԱՆ ՄԻԱԿ ԴԱՐՄԱՆՆ է որ մինչեւ յարդ գտնուած է, կասարկիչներ բուսնելու համար ուղիղ հիւանդութիւններն, անդամալուծութիւն, յիշասութիւն, գլուխնոյնք, ուռնական կաթգրութիւնք վարդագոյն կորսուած, եւ ուռնական դիմերու կորսուած յաւալ եկած ամեն գործարանական խանգարումներ։

Կը բուժէ գիշերամարդութիւնը, ցիրկին եւ երիտ հիւանդութիւնները, լեռներն եւ երիկամանց հիւանդութիւններն, արեան շրջանի բոլոր խանգարումները. ընդհանուր հիւանդութիւնն եւ ուռուցումներ։ Կը կասեցուցանէ գլխուան դիմերու ուռ և կորսուած որ յաւալ եկած է ուռ և ուռ։

Զգայուն անդամներու եւ սուրբ գիտնականաց մէջ այս գեղին ապրումութիւնն անմիջական եւ մնայուն է։ Մթերանոցներու գլխաւոր մասերուն եւ սիրելիներէ գիտնականներ մեր հրաշալի ուրախութիւնքներ։

ՏՈՒԹՈՒՐ ԼԱԼԱՐԻ ՅՈՍՖՈՐԻՆ. Հարկաւոր է թէ ուրախանալ գոյութիւնն կասեցնել, որպեսզի մեր մանանեխով կենդանի տարբը, գիտնական ուրախ, որ ուշադիր կենդանի գրքերու գոյութիւնն է։ Ամենայն կարգով կը գիտնանչուն մարդկանց մէջ, մարմնոյն եւ մարդու տարբ կենդանի եւ ուռ ապացուցութիւնն մը. այնպէս որ կարելի է իրարու պարտականութիւնները կասարել վստահութեամբ եւ գիտնականութեամբ։ Աճուրդամամ է, կը զան եւ կը հեռանին արիւնն եւ նոր ուռուցումներ ի յաւալ ուշիկն. Ցիրկին գրքերնուն եւ մշանուց։ Իւր վերանորոգիչ ազդեցութիւնը կը անուանի գործածուած ուռուցին օրն իսկ, Ցիրկին գրքերնուն եւ մասուրա-ան կարգաւորութեանց նշանաւոր յաւելումն եւ կարգաւորութեան զգայարանքն մը այդ վերանորոգութիւնն հիւանդը յաւալ ի վեր կ'ուրախանայ։ Ազատաց պարագաներ կանանաւորներու կը կասարուին. գիտնը կը լլիսի հանդարտ եւ կամ գարնի։ Դեմքը կ'սկսի լլնալ, ջրիանդը կը գանուարին, տեսքը լաւանալ կը լլիսի. մարդը պարտաւ եւ ուռ գոյն մը կ'առնու, մարդը այլ կ'սուանան։

Զգուշացիր սուր նմանութիւններէն։ Տարբեր Լալարի հմտիրա Յոսֆիսիրը պարունակող է։ Մեծ չիշերան մէջ այդ բրիտանական կասարութիւնս գրեթէ կը կրնա սա բառերով Dr. Lalors' Phosphodyne, London, England բառ փարդարան։ Այս գեղին ունեցած յանձնարարութիւնն յաւալ է։ Բաղմաթիւ վաճառաւոր եւ ինքնակալ կիրարկ։

Մեծապատիւ եւ փոքրապատիւ կը վաճառուի Թուրքիոյ եւ Պալկանեան Նեղկայսրութեան քով։

65 Մ. ԷՍՄԱՆՆՏ ԳԱՌՆԻԱՆ

Անգլիական Ընդհանուր մթերանոց, Վարվաս, պանդոկներու քով, կայսրան Թրամաեդիոյ։ 95 և 97.

ՀԱՅԻ ՇՆՉԱՐԴԵԼՈՒԹԻՒՆ, ՊՐՈՆՇԻԴԻ, ՀԱՐԲՈՒԹԻՒ, ՅՐՏԱՌՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԶԱՑՆԻ ԿԵՐԿԵՐՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

ՇՆՉԱՓՈՂԻ ԵՒ ԽՈՀԱՉՈՂԻ ՀԻԱՆԴՈՒԹԵԱՆՆԵՐ

Գեմիքը ապահով դարմանը այս գեղին վայելման համար։ Կը հաստատուի այն բարձրագոյն Նամակներով զոր Գ. Բոռնէլ Ֆրանսայոյ անանցնի որ գործածած է ճանչցած են նորա յատկութիւնները։

«Ամերիկայ Թագաւորական Նիդիլի Ընդանիքներուն վրայ. ի Ռուսիա, Լեհաստան։

«Սիրելի պարոն, Ըստ որում կը ենդունի յաւալ Հարգ մը որ գիշերը կ'արգելուր ինձ քնանալ և ցերեկը հանգիստ անցուցանել, Վ. սեմ. Լամն Քարիթէնյան Մեծարաժոյ ինձ գործածել ձեր անգուգական բալսամին հանգիստ հանգիստով և կրնամ հանգստանալ ձեզ թէ ամ ամենի գործածութիւնն իսկ զգալի շարունակուր կրնայ, առաջ իսկ պէտք ունենալու գործերս գարգրելու։ և առաջին փարը որուանը բալսամին բուսիցը դիս։ Ուստի անոր ազդեցութեան վրայ ունեցած մեծ վստահութիւնս կը յանձնարարեմ զայն ալյոր։ (Սոր.) Վ. ԼԻՆԶԼԻ, Նեղլի Ընդանիքներուն։»

Կը վաճառուի ամեն դեղատանց և արտաքնալ դեղերու վաճառականաց քով, շիշը 1 շիլինգ 1½ բլեռի, 2 շիլինգ 3 բլեռի և 11 շիլինգի։—Պատրաստեալ Հեռամբ ԹՈՄԱՍ ԲՈՌՆԼԻ, և. Ապիսի Բալէ, Պարտիզբերբ բաս, Լոնտոն։

Մեծապատիւ և փոքրապատիւ կը վաճառուի Թուրքիոյ եւ Պալկանեան Նեղկայսրութեան քով։

64 Մ. ԷՍՄԱՆՆՏ ԳԱՌՆԻԱՆ

Անգլիական Ընդհանուր մթերանոց, Վարվաս, պանդոկներու քով, կայսրան Թրամաեդիոյ։ 95 և 97

VICHY

ՎԻՇԻ

Ֆրանսա (գաւառ Ալիէ)

ԿԱԼՈՒԱՆ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԹԱԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

Վարչութիւն Փարիզ, 7, Պուլվար Մոնմարթր

ՀԱՆԵՔԱՋՐՈՑ ԵՂԱՆԱԿ

Վիշիի հանքաջրերուն մէջ, որ եւրոպական նմանորդներուն յաւագոյն հանքաջրերն է, ամեն տեսակ լոգարան և սուր կը գտնուի. տարբերութիւն, ֆոյնէնտիի, գրիկոնի ֆոնտրանոց, սանդրոտրի, տուբերիզոնի, լիզոնսէնի հիւանդութիւնաց բուժման համար։

Ամեն օր՝ մայիս 15 էն մինչեւ սեպտեմբեր 15՝ թնարան և նուագահանդէս ի Թագին։—Երաժշտութիւն պարտէզին մէջ։—Ընթերցարան։—Տիկնանց վերապահեալ պրան։—Թատրոն, խաղակցութեան և գնդասխաղի սրահներ։

ԱՄԵՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՍ ԿԸ ՅԱՆԻՆ Ի ՎԻՇԻ

Տեղեկութեանց համար դիմել առ Ընկերութիւնն, Պուլվար Մոնմարթր, 8, Փարիզ։ 427

ԴԵՂ ՋԵՐՄԻ ԵՒ ՏԵՆԴԻՑ

Ջերմեր Այնքան ջերմային հիւանդութիւն, այս գեղն որ անխնայ բարարարութիւն մի է զուսանանի անեսակ ֆիզիքական խանգարմանց, որ յաւալ կուգան ճաճանչաւոր վարիրու ջերմանց կիմնայեց վատ ու ապականալ օդերն, որուն օգտակարութիւնն և ապարիրեն ասպէս յատկութիւնն երաշխաւորալ է նորա անհնարար արդարութեամբ։ Այս ֆիզիքական խանգարումներն յաւալ կուգան օդին մէջ լայացող թունաւոր անդրշմարիտի նիւթոց միջոցաւ, որը թոքերն անցնելով կը մտնեն արեան մէջ, կը խանգարեն լեարդն, և յաւալ կը բերեն անեսակ անեսակ ջերմեր և անդեր, և ուրեան թունաւորումն, որոց առանձնները արուած է ջերմն և ուռուցուս, թոգան լեարդ, պարբերական ջերմն, ընդհանուր ջերմն մանգիրի անեղ և հրատապ անեղեր։

Թունաւորալ օդերն պատճառալ հիւանդութիւնք կը պատահին այն անգիր ուր մթնոլորտն ապականալ և թունաւորալ է մահիճներէ կամ մանաւանդ վարիրի բարեալ մանկանա ծնիներով, կամ բաց ապրանքներէ և ալանեներու ծանոթիներէն եկած թունաւոր կաղերով, գրա մարդիկ կը ծծեն ընդհանրապէս։

Այնքի ջերմի ու ունդեր գեղը կը լնէ պէտ թունաւոր նիւթոց կամ կաղերու ապրանքներն և գուրս կը վանէ զայն մարմնոյն մէջէն, որպէս գործածութիւնն ասուգոյն ախտանդ և անդերու և ոգուան ասպէս։ Մինչեւ թէ արուան հրահանգեալ հանմանա գործածուի։ Կը ծախուի Մթնոլորտ և ընդհանուր Ամերիկեան վաճառատան մէջ ի Գալաթիա։ Գալաթ։ 151

COMP. RUSSE

DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՆԱՒԱՐԿՈՒԹԻՒՆԵԱՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՈՒՐԻ

Շաբաթական երթեւեկութիւնք

Օր	Ժամ	Երթ	Դէպ
Բշ. 21	2 եր.	Օսկա	Նորֆոլք
Դշ. 22	5 եր.	Աչիբասդրիա	Զար
Դշ. 23	10 առ.	Մարսէյլ	Օսկա
Շբ. 24	10 առ.	Սեվաստոպոլ	Օդեսա
Եր. 25	2 եր.	Օսկա	Զեյտիլիք

Մանրամասն տեղեկութեանց համար դիմել առ Գործակալութիւնն Ռուսական ընկերութեան ի Քիրչէ Գարու։ 136